

Instanța de fond: judecătoria Botanica mun. Chișinău (judecător: Iu. Cotruță)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători: A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna)

DECIZIE

22 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții
Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Petru Moraru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Mărtîceva Tatiana împotriva încheierii din 15 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea lui Caren Mărtîcev privind declararea incapacității,

c o n s t a t ă :

La data de 09 decembrie 2004 Caren Mărtîcev s-a adresat în instanța de judecată cu cerere solicitând declararea incapacității mamei sale Mărtîceva Tatiana.

În motivarea cererii a indicat că mama sa Mărtîceva Tatiana, a.n. 1943, din anul 1998 se află la evidența medicului psihiatru, deoarece suferă de o boală cronică psihică și după starea sa psihică nu poate să înțeleagă sensul acțiunilor sale și să conducă cu ele. Solicită petiționarul instituirea tutelei și declararea mamei sale incapabile.

Prin hotărârea din 10 ianuarie 2005 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cererea lui Caren Mărtîcev a fost admisă, s-a declarat incapabilă Tatiana Mărtîceva.

La data de 06.02.2015 Mărtîceva Tatiana a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 10 ianuarie 2005.

Prin încheierea din 15 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul depus de Mărtîceva Tatiana, ca fiind depus peste termen și de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La data de 22 mai 2015, Mărtîceva Tatiana a depus recurs împotriva încheierii din 15 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului a indicat că nu a fost înștiințată legal despre data, locul și ora examinării cauzei și că a aflat despre hotărârea instanței de fond peste 7 ani.

Susține recurenta că este psihologic sănătoasă și că a fost lipsită de capacitatea de exercițiu ilegal. Cererea de chemare în judecată a fost înaintată de către fiul său pentru a restitui apartamentul care a fost vândut de către recurentă prin procură.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei. Din materialele cauzei rezultă că încheierea a fost emisă la data de 15.04.2015, cauza civilă a fost expediată la judecătoria Botanica mun. Chișinău, la data de 24.04.2015. La materialele cauzei este cererea recurente din 11.05.2015, prin care solicită să facă cunoștință cu dosarul civil. Astfel termenul de declarare a recursului se consideră din momentul în care a făcut cunoștință cu materialele cauzei, adică din data de 11.05.2015. Recursul a fost depus la data de 22 mai 2015, adică în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea contestată.

Conform art. 360 alin. (1) CPC sunt în drept să declare apel părțile și alți participanți la proces, reprezentantul în interesul apelantului, dacă este împuternicit în modul stabilit de lege, martorul, expertul specialistul și interpretul, reprezentantul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ci li se cuvine.

Conform art.24 alin. (3) Cod Civil, dacă temeiurile în care persoana fizică a fost declarată incapabilă au dispărut, instanța de judecată o declară ca fiind capabilă. În baza hotărârii judecătorești, tutela asupra persoanei se anulează.

În conformitate cu prevederile art. 308 alin. (2) CPC, în cazul prevăzut la art.24 alin.(3) Cod Civil, instanța, la cererea tutorelui, a membrilor de familie a persoanei, a instituției de psihiatrie (psihoneurologie), a organului de tutelă și curatelă, a procurorului și în baza raportului de expertiză psihiatrică legală, pornește un proces și emite o hotărâre prin care declară capabilă persoana însănătoșită. În temeiul acestei hotărâri, tutela instituită asupra persoanei se anulează.

Examinând materialele cauzei s-a constatat că Murticeva Tatiana în anul 2005 a fost declarată incapabilă, în baza hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău și tutore a acesteia a fost numit Caren Murticev.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

La caz, hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la data de 10 ianuarie 2015. Conform materialelor dosarului copia hotărârii nominalizate, a fost recepționată de către recurentă la data de 10.10.2011. (f.d. 18).

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, Completul colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recurenta – Murticeva Tatiana a depus cererea de apel la data de 06 februarie 2015 adică, peste termenul de 30 zile, prevăzut de art. 362 alin (1)p, ignorând vădit prevederile acestei norme de drept.

Completul indică că în conformitate cu prevederile art. 362 CPC, termenul de apel se calculează din momentul pronunțării hotărârii judecătorești și nu din momentul înmânării sau recepționării hotărârii motivate.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. 1 lit. b) CPC, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă: apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate, constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil și în privința acestor circumstanțe, instanța se expune încă în faza primirii cererii de apel prin prisma prevederilor art. 367, art. 369 CPC Republica Moldova.

Completul menționează că Curtea de Apel Chișinău, legal și corect a concluzionat că recurenta neîntemeiat a omis termenul de contestare a hotărârii judecătorești și lipsesc careva temeiuri plauzibile, justificate faptologic și legal, pentru a repune în termen cererea de apel.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că apelul a fost depus în afara termenului legal, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea din 15 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Murtîceva Tatiana.

Se menține încheierea din 15 aprilie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea lui Caren Murtîcev privind declararea incapacității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
Judecătorii

Tatiana Vieru

Petru Moraru

Oleg Sternioală